

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000106

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-01-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шлега Денис Олександрович

2. Denys O. Shleha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 23-01-2026

Спеціальність за освітою: Військово-соціальне управління

Місце роботи здобувача: Головне управління Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08803498

Місцезнаходження: вулиця Святослава Хороброго, Київ, 03151, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 72

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17, 10.17.25, 10.17.51

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правовий статус Національної гвардії України
2. Administrative and legal status of the National Guard of Ukraine

Реферат:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення й вирішення наукового завдання, що полягало в комплексному та правовому аналізі адміністративно-правового статусу Національної гвардії України та виокремленні на цій основі відповідних теоретичних новел і практичних рекомендацій щодо вдосконалення низки положень нормативно-правових актів. Розвинуто теоретичне розуміння ролі Національної гвардії України у гарантуванні публічної безпеки, охороні стратегічних об'єктів, участі в антитерористичних і стабілізаційних операціях, реагуванні на кризові ситуації, включаючи заворушення в установах виконання покарань, та у протидії збройній агресії. Надано поняття завдань Національної гвардії України як довгострокових цілей її організації та діяльності, що формуються з урахуванням функціонального профілю, правової природи та особливостей взаємодії з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони та спрямовані на досягнення стратегічної мети – захист інтересів держави й громадянина від внутрішніх і зовнішніх загроз шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, публічної безпеки та порядку, територіальної цілісності й недоторканості України; функцій як сукупності напрямів і дій, за допомогою яких реалізуються

завдання, що охоплюють не лише класичні правоохоронні компетенції, але й стратегічне управління, логістичне забезпечення, розвідувальну та інформаційну діяльність, розвиток інституційної спроможності та формування нових механізмів адаптації до умов трансформації національного та міжнародного безпекового середовища; принципів організації та діяльності Національної гвардії України як основних вихідних засад функціонування військового формування з правоохоронними функціями, що ґрунтуються на Конституції України, міжнародних договорах, законах та інших нормативно-правових актах і наукових доктринальних положеннях, адресуються всім військовослужбовцям і працівникам з виокремленням системоутворюючих ознак: захист прав і свобод людини, охорона громадської безпеки та порядку, взаємодія з іншими правоохоронними органами у сфері державної та прикордонної безпеки, протидія терористичним і злочинним формуванням. Окреслені положення щодо нормативно-правового регулювання окремих функцій Національної гвардії України, зокрема у сфері реагування на надзвичайні ситуації в пенітенціарній системі, яке нині залишається неповним і недостатньо деталізованим, що проявляється у відсутності чітко визначених механізмів реалізації цієї функції, зокрема стосовно організаційної структури, чисельного та функціонального складу спеціалізованих підрозділів, алгоритмів їх дій у кризових умовах і порядку взаємодії з Державною кримінально-виконавчою службою та іншими органами, що створює ризики правової невизначеності та знижує ефективність оперативного реагування. З метою удосконалення адміністративно-правового статусу Національної гвардії України в умовах воєнного стану доведено необхідність упровадження Концепції розвитку Національної гвардії України, яка має закласти філософію проактивної та комплексної діяльності військового формування з правоохоронними функціями, визначити його місце у структурі суб'єктів безпекової політики держави, уточнити функціональне призначення у протидії військовим, кримінальним та адміністративним загрозам з урахуванням кризових ситуацій і умов воєнного стану, розширити перелік принципів діяльності, посилити профілактичний, аналітичний і комунікаційний напрями роботи та створити основу для послідовної реформи нормативно-правового регулювання, а також Плану дій з удосконалення діяльності Національної гвардії України у сфері забезпечення публічної безпеки та запобігання злочинності (до 2030 р.), який деталізуватиме заходи Концепції й передбачатиме функціональне розмежування повноважень між Національною гвардією, муніципальною вартою та Національною поліцією, створення аналітичного управління, запровадження системи моніторингу безпекової ситуації, зміну критеріїв оцінки ефективності діяльності з кількісних на якісні, удосконалення інформаційної інфраструктури та розроблення навчальних програм для особового складу з урахуванням нових викликів, зокрема у сфері кібербезпеки, кризового менеджменту та психології натовпу.

2. The dissertation provides a theoretical generalization and solution to the scientific task, which consisted in a comprehensive and legal analysis of the administrative and legal status of the National Guard of Ukraine and the identification on this basis of relevant theoretical novelties and practical recommendations for improving a number of provisions of regulatory legal acts. A theoretical understanding of the role of the National Guard of Ukraine in ensuring public security, protecting strategic facilities, participating in anti-terrorist and stabilization operations, responding to crisis situations, including riots in penal institutions, and countering armed aggression has been developed. The concept of the tasks of the National Guard of Ukraine as long-term goals of its organization and activities, which are formed taking into account the functional profile, legal nature and features of interaction with other entities of the security and defense sector and are aimed at achieving the strategic goal - protecting the interests of the state and citizens from internal and external threats by ensuring the protection of human rights and freedoms, public security and order, territorial integrity and inviolability of Ukraine, is provided; functions as a set of directions and actions through which tasks are implemented, covering not only classical law enforcement competencies, but also strategic management, logistical support, intelligence and information activities, development of institutional capacity and formation of new mechanisms for adapting to the conditions of transformation of the national and international security environment; the principles of organization and activity of the National Guard of Ukraine as the main starting points for the functioning of a military formation with law enforcement functions, based on the Constitution of Ukraine, international treaties, laws and other regulatory legal acts and scientific doctrinal provisions, are addressed to all military personnel and employees with

the identification of system-forming features: protection of human rights and freedoms, protection of public safety and order, interaction with other law enforcement agencies in the field of state and border security, counteraction to terrorist and criminal formations. The provisions on the regulatory and legal regulation of certain functions of the National Guard of Ukraine, in particular in the field of responding to emergency situations in the penitentiary system, which currently remains incomplete and insufficiently detailed, which is manifested in the absence of clearly defined mechanisms for implementing this function, in particular regarding the organizational structure, numerical and functional composition of specialized units, algorithms for their actions in crisis conditions and the procedure for interaction with the State Penitentiary Service and other bodies, which creates risks of legal uncertainty and reduces the effectiveness of operational response, are outlined. In order to improve the administrative and legal status of the National Guard of Ukraine under martial law, the need to implement the Concept for the Development of the National Guard of Ukraine has been proven, which should establish a philosophy of proactive and comprehensive activities of a military formation with law enforcement functions, determine its place in the structure of the state's security policy subjects, clarify its functional purpose in countering military, criminal and administrative threats, taking into account crisis situations and martial law conditions, expand the list of principles of activity, strengthen preventive, analytical and communication areas of work and create a basis for a consistent reform of regulatory and legal regulation, as well as an Action Plan for improving the activities of the National Guard of Ukraine in the field of ensuring public safety and preventing crime (until 2030), which will detail the measures of the Concept and provide for a functional separation of powers between the National Guard, municipal guards and the National Police, the creation of an analytical department, the introduction of a security situation monitoring system, changing the criteria assessing the effectiveness of activities from quantitative to qualitative, improving information infrastructure and developing training programs for personnel taking into account new challenges, in particular in the field of cybersecurity, crisis management and crowd psychology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Шлега Д. О. Місце Національної гвардії України у системі правоохоронних органів. Центральнотраїнський вісник права та публічного управління. 2025. Вип. 2(10). С. 135-141.
- 2. Шлега Д. О. Принципи організації та діяльності Національної гвардії України. Вісник Луганського навчально-наукового інституту ім. Е.О. Дідоренка. 2025. Вип. 2(110). С. 109-116.
- 3. Шлега Д. О. Генеза становлення Національної гвардії України. Правовий часопис Донбасу. 2025. № 2 (91). С. 31-36.
- 4. Шлега Д. О. Міжнародний досвід організації та діяльності військових формувань з правоохоронними функціями. Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика. 2025. №2 (14). С. 139-144.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Вітвіцький Сергій Сергійович
- Serhii S. Vitvitskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Шопіна Ірина Миколаївна
- Iryna M. Shopina

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3334-7548

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Кобзар Олександр Федорович
- Oleksandr F. Kobzar

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назимко Олена Вікторівна

2. Olena V. Nazymko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5418-7438

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мердова Ольга Миколаївна

2. Olha M. Merdova

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Буга Ганна Сергіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Буга Ганна Сергіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сибірцева Людмила Сергіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна